

آیین نامه حمایت از تولید، دانش بنیان و اشتغال آفرین در حوزه وزارت کشور

مصوب ۱۴۰۱/۰۶/۲۷ منتشره در روزنامه رسمی به شماره ۲۲۵۸۷ به تاریخ ۱۴۰۱/۰۷/۱۶ به همراه اصلاحات و الحاقات بعدی

ماده ۱ - وزارت کشور موظف است با هدف کمک به توسعه و ارتقاء کمی و کیفی سامانه های آتش نشانی، نسبت به تأمین خودروهای آتش نشانی، نردبان های تخصصی مربوط و سایر تجهیزات اطفاء حریق و نجات از شرکت های داخلی که از محصولات دانش بنیان تولید داخل در زنجیره تأمین خود استفاده می کنند اقدام نماید. وزارت کشور موظف است از ارتقای توانمندی های فنی داخلی در خصوص فناوری ها، محصولات و روش های نوآورانه ارزان سازی عملیات آتش نشانی و تجهیزات عملیات در مناطق صعب العبور نظیر پهپاد آتش نشان و فناوری های جدید این حوزه حمایت نماید.

ماده ۲ - وزارت کشور مکلف است به منظور کمک به کاهش مصرف سوخت و آلودگی هوا و ارتقاء سلامت جامعه و تسریع فرایند برقی سازی بخشی از حمل و نقل عمومی شهری، نسبت به ارزیابی توانمندی، تسهیل فعالیت، تجمیع سفارشات و قراردادهای ساخت با تولیدکنندگان داخلی با اولویت تولیدکنندگانی که سهم ساخت داخل و دانش بنیان بیشتری دارند، اتوبوس برقی به تعداد چهار هزار (۴۰۰۰) دستگاه، موتورسیکلت برقی مورد استفاده در حمل و نقل عمومی به تعداد حداقل چهارصد هزار (۴۰۰۰۰۰) دستگاه و خودروهای سواری حمل و نقل عمومی برقی به تعداد حداقل ده هزار (۱۰۰۰۰) دستگاه طی چهار سال در چارچوب قوانین و مقررات اقدام نماید. وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است با کمک وزارت کشور، معاونت علمی و فناوری رییس جمهور و مشارکت شرکت های دانش بنیان و فناوری نسبت به تشکیل زنجیره تأمین داخلی و مشترک این محصولات و تنظیم و اجرای الگو (مدل) های تأمین مالی و کسب و کار مناسب اقدام نموده و با همکاری شهرداری ها و سایر دستگاه ها، زیرساخت های لازم جهت استفاده از این وسایل را فراهم آورد.

تبصره ۱ - وزارت نفت موظف است در سقف و چارچوب مندرج در ماده (۱۲) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور^۱ - مصوب ۱۳۹۴ - قراردادهای مربوط به اجرای این ماده را در اولویت قرار دهد.

۱ - ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۰۲/۰۱ : « به کلیه وزارتخانه ها به ویژه نفت و نیرو و شرکتهای تابعه و وابسته به آنها و سازمان ها و مؤسسات دولتی و کلیه دارندگان عنوان و ردیف در قوانین بودجه کل کشور اجازه داده می شود سالانه تا سقف یکصد میلیارد (۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار به صورت ارزی و پانصد هزار میلیارد (۵۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال به صورت ریالی که هر ساله تا سقف نرخ تورم سال قبل تعدیل می گردد، در موارد مربوط به بندهای ذیل این ماده که سرمایه گذاری یا اقدام اشخاص حقیقی یا حقوقی خارجی یا داخلی با اولویت بخشهای خصوصی یا تعاونی به تولید، صادرات، ارتقای کیفیت، صرفه جویی یا کاهش هزینه در تولید کالا یا خدمت و زمان و بهبود کیفیت محیط زیست و یا کاهش تلفات جانی و مالی می انجامد برای نفت و گاز و میعانات گازی و فرآورده های نفتی و کالاها و خدمات قابل صادرات یا واردات به قیمتهای صادراتی یا وارداتی به نرخ روز ارز بازار آزاد یا معادل ریالی آن با احتساب حقوق دولتی و عوارض قانونی و سایر هزینه های متعلقه و برای سایر موارد با قیمتهای غیریارانه ای با احتساب حقوق دولتی و عوارض قانونی و سایر هزینه های متعلقه قرارداد منعقد کنند. دولت مکلف است:

۱ - کالا یا خدمت تولید شده یا صرفه جویی شده و منافع یا ارزش حاصله را حسب مورد و از محل درآمد، صرفه جویی، منافع یا ارزش حاصله خریداری کند.

۲ - اصل و سود سرمایه گذاری و حقوق دولتی و عوارض قانونی و سایر هزینه های متعلقه یا منافع اقدام موضوع این ماده را به آنان پرداخت نماید. در صورت تأمین تمام یا بخشی از منابع مورد نیاز اجزای (۱) و (۲) از بودجه کل کشور، ضمن مبادله موافقتنامه با سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور از طریق خزانه داری کل کشور اقدام می شود.

اشخاص فوق می توانند طبق قرارداد یا مجوز صادره نسبت به فروش کالا یا خدمت تولید شده یا صرفه جویی شده و منافع یا ارزش حاصله از سرمایه گذاری یا اقدام در داخل یا خارج کشور و یا بهره برداری و استفاده از آنها اقدام نمایند.

الف - طرحهای نفت و گاز از جمله افزایش ظرفیت تولید نفت خام، گاز و میعانات گازی با اولویت مخازن مشترک و افزایش ظرفیت پالایش نفت خام و میعانات گازی، افزایش تولید محصولات پتروشیمی، ذخیره سازی نفت خام، میعانات گازی و گاز طبیعی مخازن مشترک در مخازن غیرمشترک و داخل کشور، ذخیره سازی گاز در فصول کم مصرف برای استفاده در فصول پرمصرف، تبدیل درجای نفت و گاز و میعانات گازی به محصول یا برق، تزریق گاز به میادین داخلی، رشد صادرات و عبور (ترانزیت) و معاوضه (سوآپ) نفت خام، میعانات گازی و گاز و فرآورده های نفتی، جلوگیری از سوختن گازهای همراه نفت و میعانات گازی و جایگزینی گاز داخلی یا وارداتی با فرآورده های نفتی ذی ربط و کلیه طرحهایی که به افزایش تولید یا صرفه جویی در مصرف نفت خام و میعانات گازی و گاز و فرآورده های نفتی بیانجامد.

ب - طرحهای بهینه سازی مصرف انرژی در بخشهای مختلف از جمله صنعت با اولویت صنایع انرژی بر و حمل و نقل عمومی و ریلی درون و برون شهری و ساختمان، توسعه استفاده از انرژی های تجدیدپذیر، گسترش استفاده از گاز طبیعی فشرده یا مایع یا گاز مایع شده با اولویت شهرهای بزرگ و مسیر راههای اصلی بین شهری، تولید و یا جایگزین کردن خودروهای کم مصرف و یا برقی با خودروهای پرمصرف و فرسوده و کاهش هزینه های حمل بار و مسافر و کاهش دموارژ (خسارت تأخیر) کشتیها و طرحهای حمل و نقل ریلی، جاده ای، دریایی، هوایی اعم از زیرساخت ها و وسایل حمل و نقل، طرحهایی که به کاهش گازهای گلخانه ای منجر می شود، ماشین آلات و واحدهای تولیدی بخش کشاورزی

پ - طرحهای احداث نیروگاه با بازدهی (راندمان) بالا، افزایش تولید و بازدهی حرارتی نیروگاهها که منجر به افزایش بازدهی حرارتی شود، با اولویت نصب بخش بخار در نیروگاههای چرخه (سیکل) ترکیبی اعم از ترکیب برق و گرما (CHP) و ترکیب برق، سرما و گرما (CCHP) و مولدهای مقیاس کوچک (DG) توسعه استفاده از انرژی های تجدیدپذیر، کاهش تلفات انرژی در تولید، انتقال و توزیع، بهینه سازی و صرفه جویی در مصرف برق و انرژی، برقی کردن چاههای کشاورزی با اولویت استفاده از منابع انرژی های نو از جمله انرژی خورشیدی، جایگزینی مصرف برق به جای گاز یا فرآورده های نفتی در مناطقی که توجیه اقتصادی دارد و افزایش سهم صادرات و عبور (ترانزیت) برق، تولید برق از تلفات گاز و سوخت کارخانجات

ت - طرحهای احداث سد، بندر، آب و فاضلاب، طرحهای جلوگیری از شوری و کاهش کیفیت آب، شیرین کردن آب شور و تولید آب شیرین با استفاده از روشهای مختلف با اولویت روشهای حرارتی بازیافتی، بهینه سازی و صرفه جویی در مصرف آب با کاهش تلفات آب در انتقال و توزیع، مهار و بهره برداری بهینه از آبهای داخلی، مشترک و مرزی و آبهایی که به دریا می ریزد و طرحهای جمع آوری و دفع بهداشتی فاضلاب و کلیه طرحهایی که به بهبود کیفیت و کاهش مصرف آب می انجامد، طرحهای زهکشی اراضی کشاورزی و شیوه های نوین آبیاری، تضمین خرید آب یا اجازه فروش آب به سرمایه گذاران در کلیه موارد از جمله شرب و بهداشت، صنعت، کشاورزی و آبیاری

ث - سایر طرحهایی که به ارتقای کیفیت یا کمیت کالاها و خدمات تولیدی یا صرفه جویی و جلوگیری از هدر رفتن سرمایه های انسانی، مالی، محیط زیست و زمان منجر می شوند.

تبصره ۱ - توجیه فنی و اقتصادی و زیست محیطی، زمان بندی اجراء و بازپرداخت و سقف تعهد دولت در هر یک از طرحهایی که نیاز به تعهد دولت دارد با پیشنهاد وزارتخانه ذی ربط به تصویب شورای اقتصاد می رسد. شورای اقتصاد مکلف است حداکثر تا مدت یک ماه پس از وصول هر طرح به دبیرخانه آن، رسیدگی و تعیین تکلیف کند.

تبصره ۲ - صندوق توسعه ملی و بانکهای عامل موظفند به طرحهای دارای توجیه فنی و اقتصادی این ماده با اولویت، تسهیلات ارزی و ریالی پرداخت نمایند.

تبصره ۳ - در مواردی که سرمایه گذاری یا اقدامات اشخاص موضوع این ماده منجر به افزایش درآمد عمومی و یا کاهش هزینه های عمومی شود، تعهد بازپرداخت اصل و سود سرمایه گذاری و حقوق دولتی و عوارض قانونی و سایر هزینه های متعلقه یا منافع و عواید حاصل از اقدامات، به میزان و ترتیبی که به تصویب شورای اقتصاد می رسد به عهده دولت است.

وزارت نفت مکلف است حقوق متعلق به سرمایه گذار یا اقدام کننده را مطابق مصوبه شورای اقتصاد از محل افزایش درآمد حال یا آتی یا کاهش هزینه ها، حسب مورد به قیمتهای صادراتی یا وارداتی (برای سوخت) و در سایر موارد، وزارتخانه های ذی ربط و شرکتهای تابعه موظفند به سرمایه گذار یا اقدام کننده، پرداخت کنند و همزمان به حساب بدهکار دولت (خزانه داری کل کشور) منظور و تسویه حساب نمایند. در مواردی که در اثر سرمایه گذاری یا اقدامات موضوع این ماده، درآمد دستگاههای اجرائی یا شرکتهای دولتی کاهش یابد، دولت مکلف به جبران معادل کاهش درآمد دستگاههای اجرائی یا شرکتهای دولتی مربوط است.

حکم این تبصره شامل بندهای (الف) و (ب) ماده (۸۲) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران نمی گردد.

تبصره ۴ - بازپرداخت تعهدات دولت موضوع بند (ت) این ماده از محل درآمدهای حاصل از اجرای طرحها در قوانین بودجه سنواتی صورت می گیرد.

تبصره ۵ - در اجرای بندهای این ماده اولویت با سرمایه گذارانی است که نفت خام، میعانات گازی و یا فرآورده های نفتی را برای تسویه تعهدات دولت قبول می کنند.

تبصره ۶ - ارزش سوخت و یا انرژی صرفه جویی شده بر اساس نوع و ترکیب سوخت مصرفی در دوره یکسال قبل از انعقاد قرارداد و طبق قیمتهای صادراتی و یا وارداتی محاسبه و منظور می شود.

تبصره ۷ - به وزارتخانه های مذکور اجازه داده می شود در صورت نیاز آب، برق، گاز و فرآورده های نفتی و سایر کالاها و خدمات یارانه ای تولید یا صرفه جویی شده را از اشخاص حقیقی یا حقوقی غیردولتی، خصوصی یا تعاونی حسب مورد به قیمتهای صادراتی یا وارداتی (برای سوخت) و برای سایر موارد به قیمتهای غیریارانه ای از آنان و یا سایر سرمایه گذاران در این زمینه خریداری یا برای ایجاد اشتغال و اجرای طرحهای تملک دارایی های سرمایه ای

تبصره ۲ - به منظور توسعه داخلی سازی قطعات، تجهیزات و ماشین آلات مورد نیاز شهرداری ها در راستای برقی سازی بخشی از حمل و نقل شهری، وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است با رعایت قوانین و مقررات از صنایع موضوع این ماده حمایت نماید.

تبصره ۳ - سازمان ملی استاندارد ایران موظف است نسبت به تقویت ساز و کارها و بهبود فرآیندها به منظور تسریع در بررسی و تصویب نشان استاندارد به محصولات اتوبوس برقی، موتورسیکلت برقی مورد استفاده در حمل و نقل عمومی، واگن های قطار درون شهری و سایر تجهیزات توسعه قطار شهری تولید داخل اقدام نماید.

تبصره ۴ - در راستای بهینه سازی مصرف سوخت مبتنی بر ساز و کارهای پیش بینی شده در این ماده، وزارت کشور موظف است با اولویت بازنگری در نحوه اسقاط خودرو و طول مدت بازپرداخت منابع حاصل از صرفه جویی، پیشنهاد اصلاح طرح حمل و نقل درون شهری عمومی و پاک را ظرف یک ماه برای تصویب در شورای اقتصاد ارائه نماید.^۲

ماده ۳ - وزارت کشور با هدف کمک به توسعه زیرساختی در حمل و نقل ریلی شهری مکلف است با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت نسبت به برنامه ریزی، توان سنجی و تسهیل عقد قرارداد دستگاه های ذی ربط با سازندگان داخلی واگن مترو اقدام و همکاری های خارجی جهت تسریع دستیابی به فناوری و فرایند داخلی سازی زیرمجموعه ها را پیگیری نماید.

ماده ۴ - وزارت کشور به منظور کمک به افزایش بهره وری زنجیره مدیریت پسماند مکلف است بسترهای لازم جهت استفاده از توان شرکت های دانش بنیان، فنآور و خلاق در کلیه بخش های زنجیره مدیریت پسماند مشتمل بر تفکیک از مبدأ تا پردازش و تصفیه میانی، بازیافت یا تبدیل به مواد با ارزش افزوده بالاتر،

دفع بهداشتی و تولید انرژی از زباله را از طریق شهرداری ها فراهم آورد و با همکاری معاونت علمی و فناوری رییس جمهور نسبت به ایجاد شتاب دهنده فناوری های مدیریت پسماند در شهرهای منتخب اقدام نماید. همچنین وزارت مذکور مکلف است با همکاری معاونت علمی و فناوری رییس جمهور، وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان حفاظت محیط زیست نسبت به حمایت از فعالین بخش خصوصی برای توسعه فناوری ها با همکاری کمک نوآورها (استارت آپ ها) و تولید تجهیزات کلیدی و پرمصرف زنجیره مدیریت پسماند در قالب طرح های اولویت دار از قبیل توسعه تفکیک از مبدأ، بهبود بهره وری و داخلی سازی تجهیزات پردازش و کمپوست (دستگاه ویندرو ترنر)، کاهش حداکثری دفن پسماند (با توسعه فناوری های بازیافت زباله های ریجکتی یا تبدیل آن ها به محصولات با ارزش افزوده بیشتر، خط تولید سوخت حاصل از پسماند (آر دی اف) استاندارد و تنوع بخشی و بهینه سازی فناوری ریجکت سوزها)، تولید خمیر زباله از زباله های تر با روش هیدرولیز و بیوکاتالیست و تولید الکل اتیلیک و کمپوست، توسعه فناوری هاضم خشک، مدیریت علمی و بهداشتی مراکز دفن و تصفیه و ارتقاء کیفیت بیوگاز تولیدی

در هر استان و هر شهرستان سرمایه گذاری کنند. در صورت تمایل سرمایه گذار می تواند کالا یا خدمت تولید یا صرفه جویی شده را در داخل یا خارج به فروش برساند.

تبصره ۸ - به منظور کاهش هزینه ها و تشویق به کاهش مصرف در کالاها و خدمات یارانه ای به وزارتخانه های مذکور و شرکتهای تابعه و وابسته ذی ربط به آنها در این ماده اجازه داده می شود با تصویب شورای اقتصاد مصارف کمتر از حد معین، آب، برق، گاز، فرآورده های نفتی و سایر کالاها و خدمات یارانه ای را با توجه به فصل، منطقه جغرافیایی، نوع مصرف و مصرف کنندگان، متناسب با کاهش مصرف به حداقل قیمت و یا صفر کاهش دهد. چگونگی اجرای این تبصره با پیشنهاد مشترک سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و وزارتخانه های امور اقتصادی و دارایی، نفت، نیرو، صنعت، معدن و تجارت و جهاد کشاورزی شامل تعیین حد معین برای مصارف مناطق جغرافیایی، نوع مصرف و مصرف کنندگان و مقدار و قیمت مصرف تا دو ماه پس از ابلاغ این قانون به تصویب شورای اقتصاد می رسد.

آیین نامه اجرایی این ماده به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و وزارتخانه های امور اقتصادی و دارایی، نفت و نیرو حسب مورد حداکثر ظرف مدت سه ماه پس از ابلاغ این قانون به تصویب هیأت وزیران می رسد. »

^۲ - به موجب اصلاحیه ۱۴۰۳/۱/۱۵ تبصره ۴ به ماده ۲ الحاق شد.

از مراکز دفن زباله (لندفیل ها)، توسعه فناوری های مرتبط با بکارگیری و تصفیه شیرابه ها و نیز آموزش همگانی و ترویج همکاری شهروندان در کاهش تولید زباله اقدام نماید.

تبصره - در اجرای ماده (۶) قانون کمک به ساماندهی پسماندهای عادی با مشارکت بخش غیر دولتی مصوب ۱۳۹۹،^۳ وزارت کشور مکلف است با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت نسبت به تهیه فهرست تولیدکنندگان و واردکنندگان محصولات قابل بازیافت و اعلام به وزارت امور اقتصادی و دارایی جهت تأمین منابع لازم مدیریت پسماند و بازیافت از محل اعتبارات مصوب مربوط و با رعایت قوانین و مقررات اقدام نماید تا با اولویت بکارگیری فناوری های اولویت دار موضوع این ماده هزینه شود.^۴

ماده ۵ - سازمان مدیریت بحران کشور موظف است در قالب طراحی جامع نسبت به هماهنگی با دستگاههای موضوع ماده (۲) قانون مدیریت بحران کشور^۵ - مصوب ۱۳۹۹- در جهت سفارش ساخت ماشین آلات و تجهیزات سامانه مکانی تصمیم یار (اس دی اس اس)، سامانه سنجش از دور (جی آی اس) در مدیریت مخاطرات طبیعی، سامانه اطفاء حریق مناسب مناطق صعب العبور جنگلی (سامانه پرتابگر مواد ضدحریق)، سامانه هشدار مخاطرات طبیعی (سیل، زلزله و لغزش زمین)، سامانه (سیستم) های زنده یاب، لرزه نگار و شتاب نگار، ربات آتش نشان قابل استفاده در مناطق مرتعی، بالن پایش مخاطرات طبیعی از بالا، سامانه شناسایی پیش نشانه های زلزله (سامانه های پیش نشانگر زلزله) و نرم افزارهای شبیه ساز مدیریت بحران به شرکت های دانش بنیان و فناور و توانمند داخلی اقدام نماید.

ماده ۶ - سازمان ثبت احوال کشور موظف است با هدف ارتقاء کیفیت و تنوع ارائه خدمات به شهروندان و با بهره گیری از ظرفیت شرکت های دانش بنیان و فناور داخلی نسبت به استفاده از روش ها و ابزارهای نوین احراز هویت، تولید بدنه و تراشه و ارتقاء کیفیت کارت هوشمند ملی، ارتقاء و هوشمند سازی تجهیزات صدور شناسنامه، تولید پوششگرهای (اسکندر) اثر انگشت و عنبیه، ابزارهای تصویربرداری، تبدیل و پردازش تصویر جهت شناسایی و کشف جعل، تجهیزات امنیتی و ذخیره ساز اقدام نماید.

ماده ۷ - وزارت کشور موظف است با هدف کمک به اشراف امنیتی و انتظامی، نسبت به امکان سنجی و حمایت از توسعه سامانه (سیستم) های واپایش (کنترل) و مراقبت با پهباد و سامانه (سیستم) های شناسایی و هویت سنجی از طریق فناوری هوش مصنوعی به ویژه هویت سنجی و سامان دهی اتباع خارجی با بکارگیری شرکت های دانش بنیان و فناور داخلی اقدام نماید.

^۳ ماده ۶ قانون کمک به ساماندهی پسماندهای عادی با مشارکت بخش غیردولتی مصوب ۱۳۹۹/۰۱/۲۰ : « ماده ۶- تولیدکنندگان و واردکنندگان مواد اولیه، قطعات و کالاهایی که تمام یا قسمتی از آنها قابل بازیافت است، موظف به بازیافت پسماند حاصل از مواد و کالاهای خود هستند، در غیر این صورت موظفند یک در هزار ارزش کالای خود را در ابتدای زنجیره از طریق وزارت امور اقتصادی و دارایی به حساب متمرکز وجوه وزارت کشور نزد خزانه داری کل کشور واریز کنند. منابع وصولی در اختیار وزارت کشور قرار می گیرد تا پس از مبادله موافقتنامه با سازمان برنامه و بودجه کشور برای بازیافت پسماندهای حاصل از کالاهای مزبور (ایجاد تأسیسات منطقه ای تبدیل پسماند به مواد و انرژی) با اولویت مشارکت بخش خصوصی و با نظارت سازمان حفاظت محیط زیست مصرف شود. »

^۴ به موجب اصلاحیه ۱۴۰۳/۱/۱۵ تبصره ماده ۴ اصلاح شد. متن سابق عبارت است از: « تبصره - وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است بر اساس مفاد ماده (۶) قانون کمک به ساماندهی پسماندهای عادی با مشارکت بخش غیردولتی - مصوب ۱۳۹۹ - نسبت به تهیه فهرست تولیدکنندگان و واردکنندگان محصولات قابل بازیافت و اعلام به وزارت امور اقتصادی و دارایی جهت تأمین منابع لازم مدیریت پسماند و بازیافت اقدام نماید تا با اولویت بکارگیری فناوری های اولویت دار موضوع این ماده هزینه شود. »

^۵ ماده ۲ قانون مدیریت بحران کشور مصوب ۱۳۹۸/۰۵/۰۷ : « ماده ۲- قوای سه گانه جمهوری اسلامی ایران اعم از وزارتخانه ها، سازمان ها، مؤسسات و شرک های دولتی، مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت، بانک ها و مؤسسات اعتباری دولتی، شرکت های بیمه دولتی و همچنین مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی، مؤسسات عمومی، بنیادها و نهادهای انقلاب اسلامی، نیروهای نظامی، امنیتی و انتظامی، کلیه نهادها و واحدهای زیر نظر مقام معظم رهبری با اذن معظم له و دستگاهها و واحدهایی که شمول قانون بر آن ها مستلزم ذکر یا تصریح نام است، اعم از اینکه قانون خاص خود را داشته یا از قوانین و مقررات عام تبعیت کنند و مؤسسات و شرکت های وابسته یا تابعه آن ها مشمول این قانون می باشند. »

ماده ۸ - وزارت کشور مکلف است با همکاری معاونت علمی و فناوری رییس جمهور و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و در جهت ارتقای بهره وری، نسبت به بکارگیری رویکردهای نوآورانه در فعالیت ها و فرایندهای خود اعم از هوشمندسازی مدیریت منابع انسانی وزارت کشور و داده کاوی بانک های اطلاعاتی و سایر فرایندهای کلیدی وزارتخانه زیر نظر سازمان اداری و استخدامی کشور با رویکرد تحقق برنامه ریزی ها و فعالیت ها مطابق با اسناد بالادستی برای نیل به اهداف خود اقدام نماید.

ماده ۹ - وزارت کشور با همکاری معاونت علمی و فناوری رییس جمهور و وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است نسبت به تدوین ویژگی ها، راهبردها و ضوابط توسعه شهرهای هوشمند و اقدامات کلیدی جهت تحقق آن با تمرکز بر حمل و نقل هوشمند (ویژه شهرهای بالای (۵۰۰) هزار نفر و کلان شهرها) با رعایت اسناد بالادستی و در چارچوب قوانین و مقررات ظرف (۶) ماه اقدام نماید. شهرداری های شهرهای بالای (۵۰۰) هزار نفر و کلان شهرها موظفند بر اساس موارد تدوین شده، برنامه عملیاتی چهار ساله (۱۴۰۲ - ۱۴۰۵) خود را تا پایان سال ۱۴۰۱ به وزارت کشور ارائه نمایند.

تبصره - وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلف است نسبت به تأمین ارتباطات امن در هوشمندسازی شهرها با همکاری دوجانبه با وزارت کشور اقدام نماید.

ماده ۱۰ - با هدف توسعه فعالیت های دانش بنیان در حوزه های اجتماعی مرتبط با مأموریت های قانونی وزارت کشور:

الف - وزارت کشور (سازمان امور اجتماعی کشور) مکلف است با بهره گیری از فناوری های نوین و دانش بنیان امکان استفاده دهک های پایین جامعه با اولویت ساکنین محلات ۲۰۲۰ و روستاها از خدمات مشاوره ای و سایر خدمات آن سازمان را به شکل ارزان فراهم نماید. ساز و کار اجرایی سازی ارائه این خدمات ظرف دو ماه توسط وزارت کشور تدوین و ابلاغ می گردد.

ب - وزارت کشور (سازمان امور اجتماعی کشور) مکلف است از طریق فناوری های نوین و با استفاده حداکثری از توان شرکت های دانش بنیان و کارآفرینان برتر استان ها نسبت به بررسی و اجرایی سازی راهکارهای شناسایی و تخصیص هدفمند منابع (به ویژه منابع یارانه ای) به مهاجران در چارچوب قوانین و مقررات اقدام نماید.

ج - وزارت کشور مکلف است نسبت به بهره گیری و حمایت از شرکت های دانش بنیان و واحدهای فناور فعال در حوزه فناوری های نرم و هویت ساز و صنایع خلاق و فرهنگی، برای مدیریت آسیب های اجتماعی و استقرار مرکز رصد، ارتقای عملکرد سازمان های مردم نهاد در واپایش (کنترل) و کاهش آسیب های اجتماعی، توانمندسازی اجتماع محور ساکنین سکونت گاه های غیررسمی، کاهش آثار مخرب شبکه های اجتماعی در حوزه خانواده و جوانان و بهبود جامعه پذیری و ارتقای تربیت دینی، اخلاقی و اجتماعی ایشان در راستای ارزش های اسلامی اقدام نماید.

ماده ۱۱ - وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است با همکاری وزارت کشور ساز و کار توسعه کسب و کارهای خانگی مرتبط با بانوان به ویژه بانوان سرپرست خانوار و حمایت از سکوهای (پلتفرم ها) خصوصی بکارگیری و اشتغال آنان را در استان ها اجرایی نماید. دستورالعمل اجرایی این ماده ظرف دو ماه توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با همکاری وزارت کشور تدوین و جهت اجرا به استانداران ابلاغ می گردد.

ماده ۱۲ - به منظور پشتیبانی علمی و پژوهشی برای اجرای این آیین نامه، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری با همکاری وزارت کشور، دانشگاه ها، پژوهشگاه ها و یا پارک های علم و فناوری که در رابطه با موضوعات این آیین نامه از توان علمی و تخصص لازم برخوردار هستند را فقط به عنوان پشتیبان علمی و پژوهشی سازمان ها و معاونت های مختلف به وزارت کشور معرفی می نماید و این سرفصل ها را به عنوان اولویت محوری به آن ها ابلاغ می نماید. همچنین معاونت علمی و فناوری رییس جمهور

موظف است از طریق تعیین و کمک به بهره‌گیری از شرکت‌های دانش‌بنیان و فناوری که فعالیت آن‌ها تطابق مناسبی با مأموریت‌های وزارت کشور در زمینه‌های مختلف مورد اشاره در این آیین‌نامه دارد، با وزارت کشور همکاری نماید.

ماده ۱۳ - به منظور آموزش نیروی انسانی مورد نیاز در راستای توسعه فناوری‌های مرتبط با ارتقای اثربخش فرآیندها و کیفیت خدمات مبتنی بر فناوری‌های نوین از جمله فناوری‌های جدید مرتبط با حمل و نقل هوشمند و مدیریت شد آمد (ترافیک)، بهبود محیط زیست، سامانه (سیستم) های واپایش (کنترل) و مراقبت با پهپاد و سامانه (سیستم) های شناسایی و هویت‌سنجی، وزارت کشور موظف است نسبت به ارائه پیشنهادها لازم به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری جهت برنامه‌ریزی برای ایجاد رشته‌های تحصیلی جدید مورد نیاز یا مطالب درسی مورد نیاز اقدام نماید.

ماده ۱۴ - استانداران موظفند با همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور بر مبنای طرح‌های آمایش استانی مصوب و بر اساس مزیت‌ها و چالش‌های استان با همکاری مسئولین استان، دانشگاه‌ها، پارک‌های علم و فناوری، نخبگان و کارآفرینان استان نسبت به توسعه زیست‌بوم نوآوری و کارآفرینی و تعریف و اجرای طرح (پروژه) های منجر به توسعه اقتصادی و نیز توسعه فناوری‌های پرچم دار اقدام نمایند. سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها موظفند برنامه توسعه دانش‌بنیان استان (۱۴۰۱ - ۱۴۰۴) را تا سه ماه پس از ابلاغ این آیین‌نامه با همکاری دانشگاه‌ها، پارک‌ها، مراکز پژوهشی و فناوری، کانون‌های کارآفرینان برتر استان‌ها و دستگاه‌ها و نهادهای استانی تدوین نموده و به شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان ارائه نمایند.

تبصره ۱ - وزارت کشور مکلف است گزارش عملکرد استانداران در اجرای برنامه توسعه دانش‌بنیان استان، میزان پیشرفت اجرایی این برنامه‌ها و ارزیابی اجرای محورهای این آیین‌نامه در استان‌ها را به صورت سالانه به شورای راهبری فناوری‌ها و تولیدات دانش‌بنیان، موضوع ماده (۲) قانون حمایت از شرکتها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹ - ارائه نماید.

تبصره ۲ - استانداران مکلفند در رفع چالش‌های اقتصادی استان از ظرفیت کارآفرینان برتر استان استفاده کنند.

تبصره ۳ - حداقل پنج درصد (۵٪) از اعتبارات تملک‌دارایی‌های سرمایه‌ای استان و حداقل بیست درصد (۲۰٪) از منابع مصوب موضوع جزء (۲) بند (ب) تبصره (۲) قانون بودجه ۱۴۰۳ کل کشور به طرح‌های تولید و اشتغال شرکت‌های دانش‌بنیان و یا افزایش سرمایه صندوق‌های پژوهش و فناوری غیردولتی در استان و با در نظر گرفتن اولویت‌های فناورانه منطقه‌ای مبتنی بر مصوبات شورای عالی آمایش سرزمین، در صورت تصویب شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان برای اجرای اهداف این آیین‌نامه اختصاص می‌یابد.^۶

ماده ۱۵ - سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور مکلف است با همکاری وزارت جهاد کشاورزی، معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور و معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم کشور نسبت به انجام موارد زیر اقدام نماید:

الف - تدوین برنامه توسعه دانش‌بنیان روستایی با تمرکز بر تکمیل زنجیره ارزش محصولات روستایی و شکل‌دهی به نظام نوآوری محصولات روستایی و نظارت بر اجرای آن

ب - مستندسازی دانش روستایی و ترجیح‌صنعتی‌سازی آن با کمک شرکت‌های دانش‌بنیان

ماده ۱۶ - معاونت علمی و فناوری رییس‌جمهور موظف است نسبت به معرفی توانمندی‌های شرکت‌های دانش‌بنیان در حوزه‌های مندرج در این آیین‌نامه اقدام نموده و در موارد لازم با استفاده از ابزارهای حمایتی خود فرآیند داخلی‌سازی محصولات را

^۶ به موجب اصلاحیه ۱۴۰۲/۱/۱۵ تبصره ۳ به ماده ۱۴ الحاق شد.

تسریع نماید. همچنین معاونت یاد شده حمایت از اجرای طرح (پروژه) های کلیدی مورد نیاز برای اجرای این آیین نامه با تأیید وزارت کشور در بهره برداری از محصولات توسط شهرداری ها و استانداری ها را در دستور کار قرار دهد.

ماده ۱۷ - وزارت کشور مکلف است در اجرای این آیین نامه و با همکاری معاونت علمی و فناوری رییس جمهور به گونه ای برنامه ریزی نماید تا در پایان سال ۱۴۰۱ تعداد شرکت های دانش بنیان مرتبط با حوزه های موضوع آیین نامه مذکور، فروش محصولات دانش بنیان و اشتغال نیروی کار در این شرکت ها به میزان ده درصد (۱۰٪) افزایش یابد.

ماده ۱۸ - کلیه دستگاه های اجرایی دارای مسئولیت در این آیین نامه مکلفند در سال جاری، تحقق اهداف و وظایف مندرج در این آیین نامه را از محل منابع مصوب مربوط انجام دهند و برای سنوات آتی، منابع مورد نیاز را در قالب لوایح بودجه سنواتی پیشنهاد دهند.

ماده ۱۹ - وزارت کشور (سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور) مکلف است

به گونه ای برنامه ریزی نماید که در صورت تصویب مراجع ذی صلاح حداقل بیست درصد (۲۰٪) از سهم شهرداری ها از درآمدهای ناشی از ماده (۳۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۴۰۰ در راستای اجرای طرح های اولویت دار در حوزه های تأمین ناوگان برقی حمل و نقل عمومی، هوشمندسازی مدیریت شدآمد (ترافیک) شهری، توسعه فناوری ها و زنجیره مدیریت پسماند، توسعه زیرساخت حمل و نقل ریلی شهری و تأمین تجهیزات و دستگاه های مرتبط با حوزه مدیریت بحران با استفاده از راهکارهای فناورانه و توان شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان هزینه شود.^۷

وزارت کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه کشور مکلفند گزارش اجرای این ماده را هر سه ماه یک بار به شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان ارائه نمایند.

ماده ۲۰ - وزارت کشور (سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور) مکلف است به منظور توسعه شبکه ملی اطلاعات و اجرای طرح (پروژه) ملی تار (فیبر) نوری منازل و کسب و کارها، صدور مجوزهای لازم برای حفاری معابر و خیابان های شهر، برای تحت پوشش قرار دادن و اتصال تمامی ساختمان ها از طریق تار (فیبر) نوری به شبکه ملی اطلاعات را وفق تعرفه ها و شرایط مصوب کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات برای کارور (اپراتور) های مورد تأیید وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات پیگیری نماید.^۸

^۷ به موجب اصلاحیه ۱۴۰۳/۱/۱۵ ماده ۱۹ به آیین نامه الحاق شد.

^۸ به موجب اصلاحیه ۱۴۰۳/۱/۱۵ ماده ۲۰ به آیین نامه الحاق شد.